

TÜRK HEMŞİRELER DERNEĞİ
2021 YILI 12 MAYIS DÜNYA HEMŞİRELER GÜNÜ
BASIN AÇIKLAMASI

2021 yılında da 12 Mayıs Dünya Hemşireler Gününü 2020’de olduğu gibi tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 Pandemisinin gölgesinde yaşıyoruz. Covid-19 salgını, 2021 yılının ortalarına yaklaşılana bu günlerde halen var gücüyle tüm dünyayı pek çok farklı boyutta etkilemeye devam etmektedir. Salgın sürecinde bütün sektörlerin yükünde artış olmakla birlikte en büyük yük sağlık sektörünün üzerine düşmüştür. Artan sağlık hizmeti talebi ve kısıtlı kaynakların söz konusu olduğu pandemi sürecinde, hemşireler salgınla mücadelenin en ön saflarında yer almış, kendi ve ailelerinin sağlıklarını riske atma pahasına sağlık bakım hizmetinin nitelikli ve güvenli sunumunu sağlamak için mücadele etmiş, topluma ihtiyaç duyduğu bakımı kesintisiz sağlamıştır. Mesleki, ekonomik ve sosyal sorunları bir kenara bırakıp, gerektiğinde her zamankinden daha fazla canlarını ortaya koyarak, **“toplumumuzun sağlığına kavuşması için mücadeleye devam eden”** meslektaşlarımızı tebrik ediyor, bu zor şartlarda çok daha anlamlı olan Dünya Hemşireler Gününü kutluyoruz.

Hemşireler, aile sağlığı merkezi, filyasyon ekipleri gibi birinci basamaktan, ileri düzey tedavi ve bakımın yürütüldüğü yoğun bakım ortamlarına kadar tüm alanlarda, anne karnından ölüme kadar sağlıklı/hasta bireylere, ailelere ve gruplara, yedi gün 24 saat bakım sunmaktadırlar. Bununla birlikte dünyanın pek çok ülkesinde pandemi sürecinde hemşirelerin görünürlüğü hiç olmadığı kadar artmış ve hemşirelerin sağlık hizmetlerinin omurgası olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca Covid-19 salgınında, tüm dünyada hemşirelik mesleğinin ne kadar vazgeçilmez olduğu, iyi eğitim almış, nitelikli ve deneyimli hemşirelere ihtiyaç duyulduğu; hemşireler olmadan, ülkelerin salgınlara karşı savaşı kazanamayacağı ve Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine ulaşamayacağı anlaşılmıştır. Ancak pandeminin ülkemizdeki hemşirelik mesleği ve hemşireler üzerindeki etkisi değerlendirildiğinde, mevcut sorunların daha da derinleştiği, yeni sorunların ve mücadele alanlarının ortaya çıktığı görülmektedir.

Ülkemizde hemşireler hala uzun çalışma saatleri, fazla mesai, standartların çok üstünde hemşire hasta oranı gibi olumsuz çalışma koşulları; açlık sınırının biraz üstünde maaş, adaletsiz ödenen ve sağlık hizmetlerini ticarileştiren ek ödeme sistemi, farklı düzeydeki kadro ve unvanlar, verilmeyen 3600 ek gösterge ve geriye dönük uygulanmayan fiili hizmet gibi özlük haklarına yönelik sorunlar; hâkim sendika ve hastane yöneticilerinin baskısı ve ayrımcılığı; sağlıkta şiddet; liyakata dayalı olmayan yönetici atanmaları nedeniyle hemşirelik

hizmetleri yönetimindeki sorunlar; hemşire işgücü planlaması yapılmadan, çok sayıda hemşirelik okulu açma, ihtiyaç ve kapasiteyi aşacak sayıda kontenjan ayırma, hemşirelik okullarına veteriner, biyolog, kimyager vb. hemşirelik alan dışı atamalar, okul ve uygulama alanlarının alt yapı yetersizliği gibi eğitimindeki sorunlar; hemşire açığının olmasına karşın atanamayan/işsiz hemşireler ve hemşire açığı var gerekçesi ile hemşire görev, yetki ve sorumluluklarının diğer sağlık çalışanlarına devretme; hemşireleri ucuz sağlık insan gücü olarak görme ile karşı karşıyadır.

Türk Hemşireler Derneği olarak bu sorunları ve mücadele alanlarını geçen yıl **“2020 Dünya Hemşirelik Yılında 20 Hemşirelik Sorunu: Toplumumuzun Nitelikli ve Güvenli Sağlık Hizmeti Almasının Önündeki Engeller”** şeklinde dile getirdik ve ilgili tüm taraflarla paylaştık. Geçen bir yıl içinde de daha önceki yıllarda olduğu gibi, bu sorunların çözümü için pek çok girişimde bulunduk, faaliyet gerçekleştirdik. Ancak sesimiz duyulmadı, görülmedik, dikkate alınmadık.

Dünya genelinde sunulan sağlık hizmetlerinin pek çoğunun amaca uygun olmadığı; sağlık ve sağlığı etkileyen politikalar, uygulamalar ve imkanların esaslı bir şekilde yeniden düzenlenmezse istenen küresel sağlık hedefine ulaşılamayacağı, pandeminin ortaya koyduğu en önemli gerçektir. Bu gün, her bir bireyin ulaşabildiği, eşit şekilde yararlanabildiği sürdürülebilir, adil, etik temelli ve geleceğe uygun sağlık sistemlerine her zamankinden daha fazla ihtiyaç vardır. Bu bağlamda Uluslararası Hemşireler Konseyi 2021 yılı temasını **“Hemşireler Geleceğin Sağlık Bakımı İçin Öncü Bir Ses”** olarak belirlemiş ve hemşireleri geleceğin sağlık sisteminin liderlerinden biri olarak göstermiştir. Dünya Sağlık Örgütü ve Uluslararası Hemşireler Konseyi, küresel sağlık hedefine ulaşmak için, insan merkezli sağlık hizmetlerine, nitelik ve nicelik olarak yeterli sağlık işgücüne ve hemşirelik eğitime yatırım yapılmasına ihtiyaç olduğunu belirtmektedir.

Toplumun sağlığının korunması, nitelikli ve güvenli sağlık hizmetinin verilebilmesi için;

1. Toplumun sağlık ihtiyaçlarını karşılayacak yeterliliklere sahip yeterli sayıda hemşire işgücünün sağlanması
2. Hemşirelerin görev yetki ve sorumluluklarını, hemşire olmayan sağlık çalışanlarına açan uygulamaların bir an önce sonlandırılması
3. Hemşirelerin hemşirelik yasa ve yönetmelikleri doğrultusunda çalışması
4. Çalışma ortamlarının baskı ve şiddetten acilen arındırılması
5. 3600 ek gösterge, fiili hizmet, adil maaş, iş sağlığı ve güvenliği haklarını içeren özlük hakları düzenlemelerinin gerçekleştirilmesi

6. Covid-19'un illiyet bağı aranmadan meslek hastalığı, Covid-19 nedeniyle yaşamını yitiren sağlık çalışanlarının şehit kabul edilmesi
7. İş güvencesiz 4/B ve 4/C çalışma kadrolarının, 4/A kapsamına alınması
8. Üniversite hastanelerinde çalışan meslektaşlarımızın özlük hakları ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi
9. Hemşirelik eğitiminin iyileştirilmesine yönelik yatırımlar yapılması ve **hemşirelerin karar alma süreçlerine etkin katılımının sağlanması** gerekmektedir.

Bizler toplumumuzdaki bütün bireyler için; insan merkezli, eşitlikçi, erişilebilir, yüksek kaliteli sağlık bakım hizmeti sunmak için var gücümüzle çalıştık ve çalışmaya devam ediyoruz. Ancak **mesleğimizi nitelikli bir şekilde yapma ve toplumumuza hak ettiği bakımı vermede** önümüzdeki engeller bizleri yordu, gücümüzü tüketti.

Geçmiş yıllarda olduğu gibi bu yılda talebimiz yine değişmedi. **Toplumumuza hak ettiği bakımı vermek**, pandemiyle daha güçlü mücadele etmek için, karşı karşıya kaldığımız sorunların görülmesini, çözüm üretmek için birlikte çalışmayı teklif ediyor ve halkımızın, medya organlarının ve politika yapıcıların desteğini bekliyoruz.

Saygılarımızla,

Türk Hemşireler Deneği Genel Merkez
12.05.2021